

Motion till riksdagen

1989/90:Sk117

av Agne Hansson och Marianne Jönsson (båda c)

med anledning av prop.1989/90:111

Reformerad mervärdeskatt m.m.

I denna motion föreslår vi förändrade regler för mervärdeskatt som innebär ett rättvisare skatteuttag ur Kalmar läns synpunkt.

Vi föreslår

- att beslutet om moms på energi rivs upp och att momsen på energi ersätts med punktskatter på energi så att boendet blir billigare och bensinpriset lägre för glesbygdens bilberoende människor,
- att fördubblingen av byggmomsen avslås,
- att biobränsle och fjärrvärme befrias från moms,
- att en lägre momssats, 12.87 %, på övriga tjänster i samband med boendet skall gälla,
- att matmomsen sänks till 12.87 %,
- att beslutet om fördubbling av momshöjningen för hotell- och restaurangtjänster skall upphävas och tidigare momsskattenivå skall återinföras för att främja turismen i Kalmar län.

Inledning

Vi har i motion 1989/90:Sk95 närmare utvecklat vikten av att skatteomläggningen får en rättvis fördelningspolitisk profil ur Kalmar läns synpunkt om hela länet även i framtiden skall kunna utvecklas. En rättvis fördelning är angelägen också ur varje länsinvånares eget perspektiv mot bakgrund av den löne- och inkomststruktur som vi redovisat i ovan nämnda motion.

Den höga indirekta beskattning som föreslås och den därav höga beskattningen på nödvändighetsvaror som mat och boende gör att den av regeringen föreslagna skatteomläggningen får svåra fördelningspolitiska nackdelar för Kalmar län och dess invånare.

Skall en rättvis fördelning kunna upprätthållas måste nödvändiga nyttigheter som mat och boende beskattas med stor återhållsamhet. En generell höjning av den indirekta skatten, mervärdeskatten, slår också mycket hårt mot hushållens ekonomi och drabbar jämförelsevis barnfamiljerna och de ekonomiskt svaga hårdare än andra. Av det skälet bör också återhållsamhet ske med en generell momsbeskattning framförallt på livsnödvändig konsumtion.

Lägre matmoms

Ur fördelningssynpunkt är det höga momsuttag på mat som vi har i vårt land särskilt besvärande. Sverige har för närvarande världens högsta matskatt. I de flesta länder i Europa ligger momsen på livsmedel runt 5-6 %. I Storbritannien tas ingen moms på maten ut. I flera av Europas länder förekommer också en differentierad momssats på mat.

Inom EG diskuteras en differentiering av momsuttaget med en lägre moms på maten. Som ett första steg mot en anpassning till EG på detta område borde därför momsen på mat i vårt land sänkas. Det skulle ur fördelningssynpunkt också vara en verksamt positiv åtgärd inte minst för Kalmar län. Vi vill hänvisa till det förslag i denna riktning som centerpartiet i en särskild partimotion har lagt.

I likhet därmed föreslår vi att momssatsen för basmat nu bör fastställas till 12,67 %.

Lägre moms på boendet

Den andra nyttigheten som beskattas mycket hårt enligt de förslag som presenteras i propositionen och som ur fördelningspolitisk synpunkt är mycket negativ för Kalmar län är boendet. Ur rättvisesynpunkt och ur fördelningspolitisk synpunkt föreslår centern i särskilda partimotioner även här klart lägre beskattning av boendet än var regeringen föreslår. Ur rättvisesynpunkt för Kalmar läns del är det viktigt att ett lägre skatte- och avgiftsuttag på boendet än det regeringen föreslår vinner riksdagens bifall.

Den hårda beskattningen av boendet innebär också mycket allvarliga följder för länets husfabriker och byggmaterialtillverkare vid den förväntade nedgång i bostadsproduktionen som kommer att följa av regeringens förslag.

Vi föreslår därför

- att fördubblingen av byggmomsen avslås,
- att momsbefrielse för biobränslen och fjärrvärme skall gälla,
- att momssatsen 12,87 % skall gälla på fastighetstjänster, fastighetsskötsel, vatten, avlopp och sophämtning.

Moms på energi

Besluten som fattades under hösten 1989 och som avser förändringar redan för 1990 beträffande skatteomläggningen innebar kraftigt höjda bensinpriser. Det gäller såväl beslutet om moms på energi som bensinskattehöjning. Momsbeslutet beträffande energi fördyrar också boendet på ett olyckligt sätt. Vi föreslår nu att beslutet om moms på energi rivs upp. Momsen på energi bör ersättas av punktskatter på energi som centern föreslår i sin partimotion i anledning av nu aktuell proposition.

Moms på hotell- och restaurangtjänster

Ett annat beslut som genomförts med anledning av skatteomläggningen och som drabbar Kalmar län mycket hårt är beslutet att belägga hotell- och restaurangtjänster med full moms.

Kalmar län är ett av landets främsta turistlän. Mycket av ekonomi och utveckling genereras från en bas där turistnäringen utgör en betydande del.

För 1988 omsatte besöksnäringen i Kalmar län 1 179 000 000 kr. med en beräknad sysselsättningseffekt för länet med 2 083 heltidstjänster. Det totala antalet direkt sysselsatta är betydligt fler eftersom många är deltidsanställda just inom denna sektor.

De totala skatteintäkterna genererade av besöksnäringen uppgår till ungefär 60,5 milj.kr. varav till landstinget går 27,7 milj.kr. och till kommunerna i länet 32,8 milj.kr.

Den kommersiella besöksnäringen i Kalmar län, dvs den som direkt har berörts av den ökade momssatsen svarar för 71 procent av omsättningen. Detta innebär att 835 milj.kr. omsätts inom besöksnäringen som påverkas av samlad traditionell marknadsföring och är utsatt för marknadens känslighet.

En fördubbling av momssatsen på dessa tjänster har inneburit en belastning på näringen i länet med i runda tal 90 milj.kr. Den belastningen kommer att medföra betydande problem för mycket lång tid framöver för länet om den inte röjs ur vägen. Helt klart står att delar av näringen kommer att slås ut med de följder det kommer att få för kommunerna och för länet som helhet.

Vi föreslår därför att momsbeslutet rivs upp.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar att sänka matmomsen till 12,67 %.
2. att riksdagen beslutar om lägre moms på boendet i linje med vad som anförts i motionen.
3. att riksdagen beslutar att beslutet från december 1989 om moms på energi rivs upp.
4. att riksdagen beslutar att upphäva sitt beslut från den 15 december 1989 om en fördubbling av momssatsen för hotell- och restaurangtjänster och att tidigare momsskattenivå skall gälla.
5. att riksdagen beslutar att ge regeringen till känna vad i motionen i övrigt anförts om den indirekta beskattningens betydelse för en rättvis fördelning i samband med skatteomläggningen.

Stockholm den 2 maj 1990

Agne Hansson (c)

Marianne Jönsson (c)